

GESPREKKEN MET OUDERS

SPREEKLIJN

- Gisteren ben ik met MP Rutte in gesprek gegaan met een grote groep ouders. Ik had dat al twee keer eerder gedaan met ouders na de kerst, maar de verhalen blijven me aangrijpen. Zoals bijvoorbeeld PM en PM [invullen door Minister].
- De overheid heeft voor deze groep mensen gefaald en daar zijn gisteren excuses voor aangeboden. En daar stopt het niet.
- Naast erkenning zal er ook compensatie moeten komen.
- En ik weet dat veel van het leed niet gecompenseerd kan worden, maar daar waar het binnen mijn bereik ligt wil ik me ervoor inzetten.
- Ik heb ook gemerkt dat daar veel vragen over waren. En voor die vragen heb ik nog heel even geduld gevraagd. Die vragen gingen bijvoorbeeld om wie gecompenseerd wordt, of en hoe dat wordt getoetst en hoe die bewijslast dan wordt verdeeld.
- Dat zijn allemaal vragen die ik wil beantwoorden met de adviezen van onafhankelijke instanties: de onderzoeken van de ADR en Donner II zullen daarvoor richting geven.

- Ik begrijp dat dit wat onbevredigend is, maar ik zeg u hier hetzelfde als aan de ouders, ik vind naast snelheid zorgvuldigheid ook erg belangrijk.
- Daarnaast heb ik de ouders toegezegd dat ze ook hun BSN en telefoonnummer kunnen laten noteren zodat zij binnen 2 weken antwoord krijgen op de genoteerde vragen.
- Voorzitter, ik kan hier nog een paar uur over doorpraten, want ik heb zoveel verhalen gehoord en ieder verhaal grijpt je weer op een eigen manier aan. Maar wat ik nu wil benadrukken aan uw Kamer is dat ik hier voortvarend mee aan de slag ga. Zo gaan Rutte en ik alle gespreksverslagen van alle tafels lezen. Niet alleen als plicht maar ook om een nog beter beeld te krijgen van wat er nodig is om dit proces zo goed, snel en zorgvuldig mogelijk te laten verlopen.

Thema:

Steller/Partij:

**Vraag: Wanneer wist SZW dat ouders
gedupeerd waren door de doorgeslagen
fraudebestrijding?**

Kern antwoord:

- Op 9 augustus 2017 is de staatssecretaris van Financiën geïnformeerd over de CAF 11-zaak naar aanleiding van het rapport van de Nationale ombudsman “geen powerplay maar fairplay”.
- Dit is het moment geweest waarop de CAF 11-zaak is geagendeerd, waarna het vervolgens te lang heeft geduurd voordat het besef ontstond van de grote impact die de CAF-aanpak op deel betrokken ouders heeft gehad.
- Zoals ook aangegeven in het rapport van de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen werd de strenge toepassing van de wet door Toeslagen niet alleen gevoed door politieke klimaat, maar ook door de jurisprudentie.

- In de brief van 11 juni 2019 is de vorige staatssecretaris van Financiën ingegaan op de vraag waarom het zo lang heeft geduurd voordat het signaal doordrong dat mensen in de problemen kwamen door de CAF-aanpak. Dit geldt ook voor ministerie van SZW.
- De in de brief beschreven “tunnelvisie” en de instelling van de Adviescommissie Donner en het ingestelde onderzoek door de ADR markeren de nieuw ingeslagen route.

Steller/Partij:

**Vraag: Hoe gaat u de informatievoorziening
weer op orde brengen?**

Kern antwoord:

- Toeslaggerechtigden mogen, net als alle belastingplichtigen, van de Belastingdienst een goede dienstverlening verwachten. Er ligt een opgave om de interactie met burgers te verbeteren en te moderniseren.
- De burger verwacht daarbij van de Belastingdienst (a) snelle, nauwkeurige en foutloze processen, (b) dienstverlening op maat en (c) zo veel mogelijk zekerheid.
- Het doel van deze interactie is om toeslaggerechtigden beter op weg te helpen en hen van goede en volledige informatie te voorzien om zodoende minder vragen, klachten, bezwaren en fouterstel te bewerkstelligen.
- Dit moet aansluiten bij de competenties en belevingswereld van burgers en zich met name richten op het bevorderen van naleving.

- Het is belangrijk dat toeslaggerechtigden weten waar zij aan toe zijn. Tevens moet het voor de burger in de toekomst mogelijk worden om bewijsstukken digitaal in te dienen en als er stukken ontbreken, moet helder worden gecommuniceerd wat er nog aangevuld dient te worden.
- Ook in het eerste deelrapport van het IBO Toeslagen worden in lijn hiermee aanbevelingen gedaan over de dienstverlening, zoals het verbeteren van de toelichting op beschikkingen en vereenvoudiging van het taalgebruik. Deze aanbevelingen zullen worden overgenomen.

Thema: Dossiers/documenten

Steller/Partij:

Vraag: Hoe komt het dat zoveel documenten kwijt zijn? Heeft de Belastingdienst destijds wel gekeken naar de bewijzen die ouders aanleverden, of zijn die meteen prullenbak ingegaan?

Kern antwoord:

- In brief 15 november jl. is richting uw kamer gecommuniceerd dat er sprake is van gebrekkige informatiehuishouding. Bewijsstukken zijn in verleden gescand, maar tijdens het scannen en opslaan zijn fouten gemaakt waardoor stukken ontbraken of onvolledig waren.
 - Om die reden is al eerder aan uw Kamer gemeld, dat tijdens het proces van het samenstellen van de eerste dossiers gebleken is dat de dossiers op onderdelen onvolledig zijn.
- Die signalen zijn ook tijdens het proces van de afgelopen weken weer naar boven gekomen.
 - Ook bij de registratie van ouders die zich melden bij de Belastingdienst en vanuit de media komen signalen dat de systemen bij Toeslagen geen volledig beeld geven van een dossier.

- Hoewel ik geen indicatie heb dat stukken of bezwaarschriften bewust zijn kwijtgemaakt of vernietigd, ben ik van mening dat de aanhoudende signalen van burgers en de media dienen te worden onderzocht.
- Ik wil dit door een onafhankelijke instantie laten onderzoeken. Daarom ben ik met de ADR in gesprek of dan wel de ADR dan wel een andere instantie de aangewezen autoriteit is om dit te onderzoeken.
- Ik zal uw Kamer zowel informeren over de onderzoeksinstantie als de reikwijdte van het onderzoek.

Thema: Hulp bij rechtsgang

Steller/Partij:

Vraag: Hoe gaat u uitvoering geven aan de toezegging van de staatssecretaris om hulp te bieden bij de rechtsgang aan ouders die de compensatie onvoldoende vinden?

Kern antwoord:

- Dit betreft ouders die aanspraak kunnen maken op een compensatieregeling. Maar die de daarin opgenomen forfaitaire tegemoetkoming onvoldoende vinden gezien de door hen ondervonden gevolgen van het handelen van de Belastingdienst/Toeslagen.
- Het kan ook gaan om ouders die menen dat ze ten onrechte niet in aanmerking komen voor compensatie.
- De toenmalige staatssecretaris heeft toegezegd deze ouders hulp te bieden bij een eventuele bestuursrechtelijke of civiele rechtsgang. Aan deze toezegging zal uiteraard gevolg worden gegeven.
- Het gaat dan om voorlichting aan de ouders over de juridische mogelijkheden en de

rechtsgang. En om ondersteuning, waar nodig en mogelijk, van de betrokken ouders bij de onderbouwing van hun claims in bezwaar of beroep.

- Maar ook om het zo objectief, onafhankelijk en transparant mogelijk nemen van de beslissingen op verzoeken om een hogere compensatie of schadevergoeding. Om gerechtelijke procedures zo veel mogelijk te voorkomen.
- Op dit moment wordt onderzocht hoe de uitvoering van deze toezegging zo goed mogelijk kan worden vormgegeven. Hierbij zijn er verschillende opties. Mijn gedachten gaan in elk geval uit naar een variant waarbij onafhankelijke deskundigen een belangrijke rol zullen vervullen bij de afhandeling van deze zaken.
- Uiterlijk bij de Kabinetsreactie op het eindrapport van de Commissie Donner kom ik ook hier nader op terug.

Thema: Compensatie (verjaring)

Steller/Partij:

Vraag: Hoe gaat u om met de verjaring van teruggevorderde kinderopvangtoeslag?

Kern antwoord:

- Ik neem aan dat hiermee gevraagd wordt hoe ver we terug kunnen in de tijd met het, waar nodig, bieden van oplossingen.
- Met andere woorden: in hoeverre het mogelijk is om via compensatie of op een andere manier terug te komen op soms al lang vaststaande toekenningen of terugvorderingen kinderopvangtoeslag uit het verleden.
- Hier vraag ik nog enig geduld. We zijn in afwachting van het eindrapport van de Commissie Donner en het rapport van de ADR. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen.
- Het Kabinet zal vervolgens aan de hand hiervan uitgebreid ingaan op de afhandeling van de overige CAF- en aanverwante zaken. Met als uitgangspunt recht te doen waar dat nodig is.
- In dat kader zal zeker ook de samenhang met de verjaringsregels voor de toegekende of teruggevorderde toeslagen worden gezien.

Verdieping antwoord:

- De compensatieregeling voor CAF11-ouders ziet op de jaren 2012 tot en met 2014.
- Omdat gekozen is voor een compensatieregeling buiten toeslagen om speelt een eventuele verjaring van de teruggevorderde kinderopvangtoeslag hierbij geen rol.
- Dat zal op dezelfde wijze gelden bij, met CAF11-vergelijkbare, andere KOT-zaken waarvoor een soortgelijke compensatieregeling wordt getroffen.

Toelichting:

- De te creëren wettelijke basis voor deze compensatieregeling bevat geen beperking in de termijn naar het verleden.
- Wel is deze wettelijke basis beperkt tot situaties waarin de Belastingdienst/Toeslagen duidelijk in strijd heeft gehandeld met de algemene beginselen van bestuur (institutionele vooringenomenheid).
- Deze compensatiemogelijkheid staat dus niet open voor gevallen (uit het verleden) waarin de toeslagwetgeving (zeer) onredelijk uitpakte, maar waar geen sprake is van (zeer) onzorgvuldig handelen van de Belastingdienst/Toeslagen.

RvS-uitspraken 23 oktober 2019

- Voor gevallen waarin de toeslagwetgeving (zeer) onbillijk uitpakt, geven de twee RvS-uitspraken van 23 oktober 2019 belangrijke mogelijkheden tot maatwerk.
- Voor de situatie waarin de kinderopvangkosten niet volledig zijn betaald (proportionaliteit), is dit uitgewerkt in een beleidsbesluit van december 2019.
- De uitwerking van de mogelijkheid tot matiging van de terugvordering in bijzondere (zeer onbillijke) gevallen, wordt momenteel nader uitgewerkt.
- Zonder nadere regeling ziet deze mogelijkheid tot maatwerk alleen op toekenningen en terugvorderingen vanaf 23 oktober 2019 (datum uitspraken).